

Sognepræst i Snedsted

Magister Holger Sørensen Schandorphs afstamning

Efterskrift
Ole Bech Knudsen

I Samfundets årbog 1987 har Esper Lønborg offentliggjort en udmærket artikel om præsten i Snedsted, Holger Sørensen Schandorphs liv og levned.¹⁾

Esper Lønborg nævner, at præsten er født ca. 1648, men hverken forældre eller fødested kendes. Lønborg vender sin teori mod Skanderborg, uden dog at kunne bevise, at præsten har nogen tilknytning til denne by.

Da præsten har en meget omfattende efterslægt, vil det naturligvis for mange være yderst interessant, at finde frem til hans afstamning.

Og det er nu lykkedes!

I forbindelse med en undersøgelse af slægten Grøn på Skanderborg egnen sad jeg i sommer på Landsarkivet i Viborg og bladede i Skanderup birks tingbog 1682-84. Jeg ledte efter et arveafkald fra 1683 udstedt af børnene efter handelsmand, kræmmer Søren Christensen i Skanderborg.²⁾

Dette arveafkald viser sig at være udstedt 19. maj og tinglæst 25. maj 1683 på Skanderup birketing.³⁾

Indholdet er i store træk:

I en skriftlig fuldmagt til Claus Sørensen, latinsk skolemester i Skanderborg, giver hr. Holger Sørensen, sognepræst til Snedsted sogn i Thy, så og ærlig agtbare og velfornemme mand Christen Sørensen, handelsmand udi Viborg, og hæderlige, vellærde mand hr. Laurids Henrichsen, sognepræst til Hylke sogn på ærlig dyderig og gudelskende mø Mariæ Sørensdatters vegne, og ærlig agtbare og velfornemme mand Laurids Christophersen af

Kejlstrup på sine 3 børns vegne, samt Søren Sørensen tjenende på Restrup på egne vegne, arveafkald til deres moder Anne Holgersdatter, afgangne salig Søren Christensen fordum indvåner og handelsmand i Skanderborg, hans efterladte hustru.

Jeg må inderøkke, at jeg hoppede lidt i stolen af glæde over denne opdagelse. Det var slet ikke Holger Sørensen Schandorph, jeg ledte efter, men sådan gør man jo tit de mest spændende fund!

Handelsmand Søren Christensens afstamning kender jeg ikke. Derimod kendes Anne Holgersdatters moder.⁴⁾

Hun hed Maren Nielsdatter, og var i 2. og 3. ægteskab gift med præster i Adslev-Mesing, nemlig Mads Poulsen Prydz og Peder Pedersen Mariager. I 1. ægteskab må hun have været gift med en Holger, om hvem ellers intet vides.

Maren Nielsdatter var sandsynligvis datter af Niels Grøn, som boede på en gård i Borup, Katstrup sogn.⁵⁾ Han døde 1612, og hans gravsten findes i Katstrup kirke. Måske er han ud af de lavadelige slægter Grøn og Gødesen!

Interesserede kan få tilsendt kopi af mine afskrifter fra Skanderup birk og Voer herreds tingbøger, ligesom supplerende oplysninger også kan gives.

Ole Bech Knudsen
Jyllands Allé 2, 3. tv.
8000 Århus C.
Tlf. 86 11 55 47.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy og Vester Hanherred 1991, side 97-98).

¹ Esper Lønborg: Præsten Holger Sørensen Schandorph i Snedsted, i Historisk Årbog for Thy, Mors og V. Han Herred. 1987. s. 79-93.

² Slægten Meldgaard fra Haarup, Linaa sogn. Udg. af Nordisk Slægtsforskning. Skals. 1969. Ane 214-215 og 430-431.

³ Skanderup birks tingbog 1682-84. (B 61 D,9). Fol. 135 a-136 b.

⁴ Voer herreds tingbog 1672-75. (B 64 B,9). Fol. 259 a-260 a.

⁵ Chr. Holtet: En gravkælder i Adslev Kirke, i Aarbøger udgivne af Historisk Samfund for Aarhus Stift. 1939. s. 59-60.